

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

เรื่อง จากสุขุขทัยสู่รัตนโกสินทร์

จำนวน 4 ชั่วโมง

สาระประวัติศาสตร์ รายวิชาประวัติศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

มาตรฐาน ส 4.2 : เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตถึงปัจจุบันด้าน ความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่าง ต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ ผลกระทบที่เกิดขึ้น

1. ความคิดรวบยอด ประเทศไทยเป็นชาติที่เก่าแก่มีความเจริญรุ่งเรืองมานานกว่า 8 ศตวรรษ มีพัฒนาการของชาติมาอย่างต่อเนื่อง เริ่มจากการก่อตั้งอาณาจักรสุโขทัย อโยธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์ ซึ่งส่งผลทำให้ประเทศไทย สามารถดำรงความเป็นชาติมาถึงทุกวันนี้

2. ตัวชี้วัด ส 4.2

(1) อธิบายการตั้งหลักแหล่งและพัฒนาการของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์และ ยุคประวัติศาสตร์โดยสังเขป

(2) ยกตัวอย่างหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่พบในท้องถิ่นที่แสดงพัฒนาการของมนุษย์ ในดินแดนประเทศไทย

3. จุดประสงค์ – บอกและยกตัวอย่างหลักฐานต่างๆ ในการศึกษาอาณาจักรสุโขทัย อโยธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์ การตั้งถิ่นฐานในดินแดนประเทศไทยได้ – บอกพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย อโยธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์ได้ – บอกแนวทางในการธำรงรักษาชาติให้มั่นคงได้

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนรู้

- ความสามารถในการสื่อสาร
- ความสามารถในการคิด
- ความสามารถในการแก้ปัญหา
- ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- ซื่อสัตย์สุจริต
- มีวินัย

- ใฝ่ เรียนรู้
- อยู่อย่างพอเพียง
- มุ่งมั่น ในการทำงาน
- รักความเป็นไทย
- มีจิตสาธารณะ

6. ค่านิยมหลักของคนไทย

- มีความรักชาติศาสนา พระมหากษัตริย์
- ซื่อสัตย์เสียสละอดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
- ใฝ่ หาความรู้หัดงานศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม
- รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม
- มีศีลธรรม รักษาความสัตย์หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน
- มีระเบียบวินัยเคารพกฎหมายผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่
- มีสติรู้ตัวรู้คิด รู้ทำรู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัส ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่ายและพร้อมที่จะ ขยายกิจการเมื่อมีความพร้อมเมื่อมีภูมิคุ้มกันที่ดี
- คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

7. สารการเรียนรู้

- อาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป
- อาณาจักรอยุธยาโดยสังเขป
- อาณาจักรธนบุรีโดยสังเขป
- อาณาจักรรัตนโกสินทร์โดยสังเขป

8. ชิ้นงาน/หลักฐานร่องรอยแสดงความรู้

- แบบประเมินพฤติกรรมและแบบประเมินผลงาน

- ใบงาน

9. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

1. ครูนำภาพศิลปะจากรีก ภาพวัดมหาธาตุ จังหวัดสุโขทัย ภาพวัดพระศรีสรรเพชญ์ ภาพวัดมหาธาตุ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาพวัดอรุณราชวรารามวรมหาวิหาร ภาพวัดระฆังโฆสิตาราม ภาพพระราชวัง เดิม ภาพพระบรมมหาราชวัง แล้วสนทนาซักถามนักเรียนในประเด็นต่อไปนี้

- ภาพเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงอะไร

- ภาพเหล่านี้มีมาตั้งแต่สมัยใด ปัจจุบันสิ่งเหล่านี้ยังคงอยู่หรือไม่

- สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นได้อย่างไร

2. ครูแจ้งนักเรียนว่าชั่วโมงนี้เรียนเรื่อง การก่อตั้งและความสำคัญของอาณาจักรสุโขทัย อยุธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์ พร้อมแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

3. ครูนำแผนที่ประเทศไทยแสดงรัฐกิจมาให้ให้นักเรียนดูครูชอนักเรียนอาสาสมัคร 4 คน ออกมาชี้แผนที่ที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัย อยุธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์

4. ครูและนักเรียนร่วมอภิปรายถึงการก่อตั้งและความสำคัญของอาณาจักรสุโขทัย อยุธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์

5. นักเรียนทำใบงาน เรื่องที่ตั้งและการก่อตั้งอาณาจักรสุโขทัย อยุธยา ธนบุรี และ รัตนโกสินทร์

ชั่วโมงที่ 2-3

1. ครูทบทวนความรู้เดิมเรื่องที่ตั้งอาณาจักรสุโขทัย อยุธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์ เพื่อเชื่อมโยง เรื่องพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย อยุธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์

2. ครูแจ้งนักเรียนว่าชั่วโมงนี้เรียนเรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย อยุธยา ธนบุรี และ รัตนโกสินทร์ พร้อมแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

3. ครูใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบ Jigsaw แบ่งนักเรียนออกเป็น กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน เรียกว่ากลุ่มบ้าน ให้ นักเรียนแต่ละคน ศึกษาเนื้อหาจากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของ สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการและหนังสือเพิ่ มเติมที่ครูจัดเตรียมไว้ รวมทั้งสืบค้นจากแหล่งข้อมูลสารสนเทศ คนที่ 1 ศึกษาเรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย

คนที่ 2 ศึกษาเรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา

คนที่ 3 ศึกษาเรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรธนบุรี

คนที่ 4 ศึกษาเรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรรัตนโกสินทร์

4. ต่อจากนั้นให้นักเรียนคนที่ 1 ไปรวมกลุ่มกับคนที่ 1 ของกลุ่มอื่น นักเรียนคนที่ 2 ไปรวมกลุ่มกับ

คนที่ 2 ของกลุ่มอื่น นักเรียนคนที่ 3 ไปรวมกลุ่มกับคนที่ 3 ของกลุ่มอื่น และนักเรียนคนที่ 4 ไปรวมกลุ่มกับ คนที่ 4 ของ กลุ่มอื่น เพื่อศึกษาความรู้ร่วมกันจากหนังสือเรี ยน รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 ของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษำขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการและหนังสือ เพื่ มเติม รวมทั้งข้อมูลสารสนเทศ เรียกว่ากลุ่ม ผู้เชี่ยวชาญ

5. หลังจากนักเรียนศึกษาเรียบร้อยแล้วให้นักเรียนกลับเข้ากลุ่มเดิม แล้วเล่าเรื่องที่ตนศึกษามาให้ เพื่อในกลุ่มฟัง เพื่อ แลกเปลี่ยนความรู้กัน

6. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันระดมความคิดทำใบงาน เรื่องพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย อยุธยา ธนบุรี และ รัตนโกสินทร์

7. ครูสุ่มนักเรียน 2-3 กลุ่ม ออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้น โดยให้นักเรียนกลุ่มอื่นแสดงความ คิดเห็นเพิ่ มเติม

8. ครูสรุปโดยให้นักเรียนคู่วิทัศน์เกี่ ยวกับอาณาจักรสุโขทัย อยุธยา ธนบุรีและรัตนโกสินทร์ ช่วโมงที่ 2-3 1

ช่วงโม่ง3-4

1. ครูสนทนาซักถามเพื่อเตรียมความพร้อมในการนำเสนอรายงานของแต่ละกลุ่มตามที่ได้รับ มอบหมาย

2. ครูแจ้งนักเรียนว่าช่วโมงนี้เรี ยนเรื่ องอาณาจักรโบราณในดินแดนประเทศไทย พร้อมแจ้ง จุดประสงค์การเรียนรู้

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน

กลุ่มที่ 1 ศึกษาเรื่องอาณาจักรตามพรลิงค์

กลุ่มที่ 2 ศึกษาเรื่องอาณาจักรศรีวิชัย

กลุ่มที่ 3 ศึกษาเรื่องอาณาจักรล้านนา

กลุ่มที่ 4 ศึกษาเรื่องอาณาจักรสุโขทัย

กลุ่มที่ 5 ศึกษาเรื่องอาณาจักรทวารวดี

กลุ่มที่ 6 ศึกษาเรื่องอาณาจักรละโว้

กลุ่มที่ 7 ศึกษาเรื่องอาณาจักรโคตรบูรณ

4. ครูสรุปเรื่องอาณาจักรโบราณทั้ง 7 อาณาจักร โดยใช้แผนที่แสดงตำแหน่งที่ตั้งของอาณาจักร ต่างๆ ในดินแดนประเทศไทย

5. นักเรียนกลุ่มเดิมร่วมกันทำใบงาน เรื่องอาณาจักรโบราณในดินแดนประเทศไทย

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

10.1 สื่อ - ภาพโบราณวัตถุเครื่องปั้นดินเผาบ้านเชียง จังหวัดอุดรธานี

- เครื่องประดับ อาทิ แหวน กำไล ลูกปัด

บ้านเชียง จังหวัดอุดรธานี

- ภาพเครื่องมือสำริด บ้านเชียง จังหวัดอุดรธานี

- ภาพโครงกระดูกมนุษย์บ้านเชียง จังหวัดอุดรธานี

- เครื่องมือหิน ที่จังหวัดกาญจนบุรี

- ภาพเขียนสีผนังถ้ำผาแต้ม จังหวัดอุบลราชธานี

- ภาพเขียนฝาผนังรูปปลา ที่เขาเขียน จังหวัดพังงา

- ภาพโบราณสถาน ที่บ้านพงตึก จังหวัดกาญจนบุรี

- แผนที่แสดงตำแหน่งที่ตั้งของอาณาจักรต่างๆ ในดินแดนประเทศไทย

- หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

- ใบงาน เรื่องการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ในดินแดนประเทศไทยสมัยก่อนประวัติศาสตร์
- ใบงาน เรื่องอาณาจักรโบราณในดินแดนประเทศไทย

10.2 แหล่งการเรียนรู้

- ห้องสมุดโรงเรียน
- ห้องสมุดประชาชน
- ศูนย์วัฒนธรรมในท้องถิ่น
- พิพิธภัณฑ์ในท้องถิ่น
- www.google.com
- <http://kanchanapisek.or.th>
- <http://www.udonthani.com/banchiang.htm>

11.การวัดและประเมินผล

11.1วิธีวัด

- สังเกตการณ์ตอบคำถาม
- สังเกตการณ์ทำงานกลุ่ม
- สังเกตการณ์ทำรายงาน
- การทำใบงาน

11.2 เครื่องมือวัด

- แบบประเมินพฤติกรรมเป็นรายบุคคล
- แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- แบบประเมินการทำรายงาน
- ตรวจผลงานจากใบงาน